

*Президенту України Володимиру Зеленському
Депутатам Верховної Ради України
Прем'єр-міністру України Денису Шмигалю
Міністру захисту довкілля та природних ресурсів України
Руслану Стрільцю
Міністру культури та інформаційної політики України Олександрю Ткаченку
Голові Представництва ЄС в Україні Матті Маасікусу
Голові Миколаївської обласної військової адміністрації Віталію Кіму*

Вельмишановні панове!

Переконані в тому, що для вас, високих представників влади, так само як і для нас, пересічних громадян, в умовах російської війни проти України важливе місце посідає збереження культурної та природної спадщини – символів України, місць та пам'яток, з якими асоціюється Україна, та які через покоління несуть історичну пам'ять українського народу.

Сьогодні українське військо мужньо відстоює кожен клаптик нашої землі, найкращі сини та доньки України кладуть свої життя за майбутнє країни, за можливість усім нам, українцям, жити на рідних теренах.

В такий без перебільшення визначальний для нашої держави, історичний момент збереження наших символів, які демонструють історію становлення українського народу, визначають його ідентичність і самобутність, набуває нових смислів. Українська нація століттями зазнавала нищення своєї культури та історії з боку різних за формою, але однакових за змістом стосовно України російських держав, ціллю яких було стерти національну пам'ять українців. Так було вчинено з унікальною подніпровською культурою, коли 6 тисяч українських населених пунктів, унікальних історичних місць, включно з поселеннями козацької держави, були назавжди знищені советами шляхом затоплення під водами так званих «дніпровських морів». Саме так нас відрізали від власної історії, від власних пам'яток, що доводять споконвічне проживання українців на наших землях, намагаючись знищити, викоринити нашу націю.

Однак, навіть кривава російська агресія не викоринила з нас радянську минувшину. Через якусь неймовірну інерцію, ймовірно невиправдану толерантність українського народу, ми й досі продовжуємо розглядати радянські проекти, серед завдань яких було й знищення української культури, історії, неповторної природи. Ба більше, саме зараз в розпал російської війни ініціюється повернення до одного з таких проектів 70-х років – добудови Ташлицької ГАЕС, що супроводжується перекриттям Південного Бугу та затопленням діаманту української культурної, історичної та природної спадщини – Бузького Гарду.

Бузький Гард – народна назва унікального місця, де переплелися історія українського народу та українська культура. Це місце – значення якого для України вже давно встановлене та підтвержене. Воно охороняється як з історично-культурної, так і з природоохоронної позиції на найвищому державному рівні – як об'єкт

культурної спадщини національного значення «Історичний ландшафт центру Буго-Гардівської паланки Війська Запорозького» та Національний природний парк «Бузький Гард» відповідно. Це місце – навколо якого слід розвивати українську культуру, відроджувати традиції, будувати майбутню Україну – рівну в сім'ї європейських країн, з власною історією, яку і уособлюють такі нечисленні місця як Бузький Гард. До того ж, ця територія вже визнана одним із Чудес України, охороняється не лише на національному рівні, але й на європейському як частина Смарагдової мережі – найважливіших природних територій Європи.

Не дивує, що московська влада саме на цьому місці в 70-х роках минулого століття розпочала будівництво Південноукраїнського енергокомплексу, що зокрема включає Ташлицьку гідроакумулюючу електростанцію з Олександрівським водосховищем у руслі Південного Бугу, води якого затоплюють перлину України – Бузький Гард.

Дивно інше – за роки незалежної України ми так і не змогли остаточно відмовитись від продовження реалізації проекту Ташлицької ГАЕС, незважаючи на здоровий глузд та чи не найбільшу після Чорнобильської катастрофи хвилю громадського спротиву, яка триває вже більше 30 років, а також нові технологічні можливості генерації та акумулювання енергії. Навіть проблеми з водністю Південного Бугу, що різко загострилися останніми роками в умовах зміни клімату, не спонукають ані енергетиків, ані уряд переглянути цей зачерствілий проект епохи радянського застою.

Проект вже призвів до суттєвого затоплення Бузького Гарду внаслідок підйому рівня Олександрівського водосховища до відмітки +16 м. Але натомість, щоб отямитися та знизити рівень води до відмітки +8 м, яка була погоджена в 90-і роки як допустима, все далі просувається діяльність з остаточним затопленням Бузького Гарду.

На захист Бузького Гарду стають усі свідомі українці – від науковців до ветеранів російсько-української війни. В 2015 р. сформовано Штаб опору затопленню Бузького Гарду за ініціативи ГО «Асоціація учасників та інвалідів АТО», до якого увійшли військові, ветерани війни, науковці та представники місцевих громад. Їх об'єднала одна мета – зупинити продовження ганебного, антиукраїнського проекту, який нищить найважливіші цінності України: природну, культурну та історичну спадщину, а також річку Південний Буг.

Рік тому низка відомих українців: академіки, громадські та культурні діячі вже зверталися до Вас, пане Президенте, та до інших представників влади з проханням не допустити реалізацію проекту Ташлицької ГАЕС та вберегти Бузький Гард. Тоді здоровий глузд переміг, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів відмовило у наданні дозволу на його реалізацію. Але замість того, щоб відмовитись від цього проекту, почати працювати над альтернативними інноваційними рішеннями забезпечення енергетичної безпеки України, НАЕК «Енергоатом» під час воєнного стану знову намагається просувати цей резонансний проект, розпочинаючи оцінку впливу на довкілля.

Саме тепер, коли всі захисники Бузького Гарду воюють проти росії в складі Збройних Сил України, громадські діячі Штабу борються за виживання своїх громад, займаються волонтерською діяльністю й працюють на перемогу, а більша частина Миколаївщини перебуває в зоні активних бойових дій та ракетних ударів, НАЕК «Енергоатом» організовує так зване «громадське обговорення» проекту добудови Ташлицької ГАЕС, що має дати зелене світло на затоплення Бузького Гарду. За умов, коли добре відомо про негативне ставлення усієї громадськості до проекту, коли у громадськості відсутня можливість повноцінно стати на захист Бузького Гарду, висловити свою позицію, повернення до розгляду проекту є підступним і цинічним, суперечить демократичним цінностям, моральним нормам і європейським принципам, саме за які йде війна в нашій країні.

Відтак, ми закликаємо:

Президента України Володимира Зеленського – взяти під особистий контроль справу збереження даної території, ініціювати відмову від цього ганебного проекту раз і назавжди.

Народних депутатів та профільні комітети Верховної Ради – розглянути питання та висловитись проти затоплення Бузького Гарду та за його збереження.

Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала, Міністра захисту довкілля та природних ресурсів Руслана Стрільця, Міністра культури та інформаційної політики України Олександра Ткаченка та інших членів Кабінету міністрів – ухвалити урядове рішення про відмову від проекту підняття рівня Олександрівського водосховища та добудови Ташлицької ГАЕС.

Голову Представництва ЄС в Україні Матті Маасікаса – не допустити порушення міжнародних зобов'язань за Оргуською конвенцією щодо участі громадськості в процесі прийняття рішень з питань захисту довкілля та культурної й природної спадщини, запобігти можливому фінансуванню європейськими банками реалізації проекту підняття рівня Олександрівського водосховища та добудови Ташлицької ГАЕС.

Голову Миколаївської обласної військової адміністрації Віталія Кіма - підтримати громаду Миколаївщини та звернутися до Кабінету міністрів України й Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів щодо недопущення реалізації проекту та подальшого підняття рівня Олександрівського водосховища

Сподіваємося на спільні зусилля для збереження й передачі майбутнім поколінням культурної та природної спадщини нашої країни.

Звернення підтримали:

Громадські організації:

ГО Національний екологічний центр України

ГО «Асоціація учасників та інвалідів АТО»
Штаб опору затоплення Бузького Гарду
ГО «Рух свідомих громадян»
ГО «Кінбурн»
ГО «Асоціація лідерів туристичного бізнесу в Миколаївській області»
ГО «Спортивний корпус Миколаїв»
ГО «Туристична рада Миколаївщини»
ВП ГО «Ветеранське Братерство»
ГО «Від злочину до покарання»
ГО «Фонд розвитку громади»
МОО ВЕЛ (Миколаївський обласний осередок ВЕЛ)
ГО «Громадська ініціатива «Місто Сонця»
ГО «Асоціація велосипедистів Южноукраїнська»
ГО «Урбан Миколаїв»
ГО «Зелений світ» м. Вознесенська, Миколаївської області
U-Cycle (ГО «Асоціація велосипедистів Києва»)
ГО «Веселинівська спілка патріотичних сил»
ГО «Екологічний клуб «Край»

Науковці та експерти:

Яків Дідух, академік НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, віце-президент Українського ботанічного товариства завідувач відділу геоботаніки та екології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, доктор біологічних наук

Леонід Руденко, Голова національного комітету географів України, доктор географічних наук, професор, академік НАН України

Анна Куземко, доктор біологічних наук, провідний науковий співробітник Інституту ботаніки ім. Холодного НАН України,

Іван Мойсієнко, заслужений діяч науки і техніки України, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки Херсонського державного університету

Олег Бондаренко, доктор біологічних наук, заступник голови Національного екологічного центру України, ветеран російсько-української війни

Михайло Сон, доктор біологічних наук, с.н.с. Інституту морської біології НАН України
Віктор Тимченко, доктор технічних наук, професор, професор Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Георгій Веремійчик, віце-президент 11-ї, 12-ї Конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, член робочої групи із питань зміни клімату ЄС – Україна (2003-2007), член Громадської ради при Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів

Сергій Гуцалюк, начальник Південного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті, служить в лавах ЗСУ

Руслан Гаврилюк, голова Національного екологічного центру України, кандидат геологічних наук, вчений секретар Інституту геологічних наук НАН України

Роман Спиця, кандидат географічних наук, завідувач відділу геоморфології та палеогеографії Інституту географії НАН України

Інна Тимченко, кандидат технічних наук, доцент кафедри екологічної хімії Національного університету кораблебудування

Євген Безсонов, кандидат технічних наук, Голова МОО ВЕЛ

Олена Гіржева, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології та природоохоронних технологій Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

Олександр Смірнов, старший співробітник Інституту археології НАН України, старший викладач кафедри історії МНУ імені В.О. Сухомлинського, старший лейтенант ЗСУ

Ганна Заворотна, магістр історії, учасниця археологічних розкопок у Гардовій і Зінцевій (Лідиній) балках 2009-2011, письменниця

Дарія Ширяєва, науковий співробітник Університету Масарика, м. Брно, Чеська Республіка, аспірант Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії наук України

Ігор Ольшанський, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного Національної академії наук України

Тетяна Альохіна, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник ДНУ «МорГеоЕкоЦентр» Національної академії наук України

Владислав Артамонов, в.о. директора НПП «Бузький Гард», член ГО «Українська природоохоронна група»

Наталія Корой, заступник директора-головний природознавець НПП «Бузький Гард»

Володимир Васків, начальник Богданівського природоохоронного науково-дослідного відділення НПП «Бузький Гард», депутат Прибузької сільської ради Миколаївської області

Андрій Тарєєв, аспірант відділу лісової генетики та селекції лісових дерев
Геттингенського університету імені Георга-Августа (Німеччина), член Українського
ботанічного товариства

Юрій Петровський, енергетик ТОВ «БМПЗ», экс-начальник зміни Ташлицької ГАЕС

Марина Калмикова, член Національної Спілки Архітекторів України, экс заступник
Головного архітектора м. Миколаєва, член Експертно-громадської ради при виконкомі
Миколаївської міської ради

Галина Драбинюк, директор Природного заповідника «Сланецький степ»

Лариса Патрушева, кандидат географічних наук, доцент кафедри екології
Чорноморського національного університету ім. Петра Могили

Ганна Коломієць, кандидат біологічних наук, науковий співробітник НПП «Бузький
Гард», науковий співробітник Інституту ботаніки Чеської Академії Наук

Депутати Миколаївської обласної ради

Алла Рязьських, депутатка обласної ради, голова постійної комісії обласної ради з
питань екології, охорони довкілля, раціонального природокористування, туризму та
рекреації

Михайло Талпа, депутат обласної ради, радник Миколаївського міського голови

Руслан Пересунько, депутат обласної ради, служить в лавах ЗСУ

Олена Масалітіна, депутатка обласної ради

Олена Кара, депутатка обласної ради

Денис Андріїв, депутат обласної ради, голова постійної комісії з питань захисту прав і
свобод людини, законності і правопорядку, антикорупційної та регуляторної політики,
регламенту, депутатської діяльності та етики, комунікативної політики

Вікторія Москаленко, депутатка обласної ради

Ігор Савченко, депутат обласної ради

Олександр Молдаванов, депутат обласної ради, директор РЛП «Гранітно-степове
Побужжя»

Євген Горбуров, депутат обласної ради, голова постійної комісії обласної ради з питань
науки і освіти, інновацій, молоді, сім'ї і спорту, культури та духовності

Оксана Калюжна, депутатка обласної ради, заступниця голови постійної діючої комісії
обласної ради з питань освіти, науки та інновацій, сім'ї, молоді та спорту, культури та
духовності.

Представники громад, органів місцевого самоврядування, громадські діячі, журналісти:

Олександр Терещенко, начальник управління Миколаївської міської ради у справах
ветеранів війни, внутрішньо переміщених осіб. Ветеран російсько-української війни

Олег Кохан, БО «Інтерекоцентр»

Станіслав Черногор, ГО «Фонд розвитку громади»

Галина Давидова, головна редакторка інтернет-видання Гард.City

Інна Лиховид, журналістка «Дня»

Олександр Посторонко, диригент оркестру, Миколаївський Національний Академічний український театр драми та музичної комедії

Наталія Ришкова, ГО «Громадська ініціатива «Місто Сонця»

Анна Космачова, викладач Миколаївського муніципального академічного коледжу, ГО «Урбан Миколаїв»

Світлана Чебанова, художниця

Олександр Шумілін, боєць ТРО, 186 батальйон, 123 бригада ТРО ЗСУ

Вікторія Тонковід, журналістка ІА «Інше ТВ»

Ольга Островська, бібліотекарка гімназії № 9 Первомайської міської ради Миколаївської області, керівник фольклорних гуртів «Світанок» та «Джерельце»

Сергій Гололобов, засновник музичного проєкту «Wiseword.Nidaros»

Світлана Яворська, ТОВ «Автомагістраль - Південь», диспетчер

Крістіна Клименко, підприємець

Іван Клименко, підприємець

Ігор Фінкельштейн, пенсіонер

Ірина Яковенко, журналістка

Ярослав Геращенко, ГО «Центр розвитку Пангея Ультіма» (м. Вінниця)

Ганна Урсул - інструктор з рафтіngu м. Одеса, КМС з спортивного туризму

Сашко Обрій (Кучеренко), поет з м. Южноукраїнськ, член Національної спілки письменників України, лауреат Всеукраїнської літературної премії імені Василя Симоненка

Юрій Островерщенко, письменник, журналіст, науковий співробітник Первомайського краєзнавчого музею

Ольга Гандзюк, спеціаліст зі зберігання та переробки зерна

Олександр Архіпенко, музикант

Ольга Колеснік, приватний підприємець, волонтер

Пашко Тарас, активіст Міжнародного фонду Дніпра, Нікопольське відділення

Меленишин Наталія, викладач вищої категорії

Галина Проців, Голова Правління ГО «Екологічний клуб «Край»

Алла Баллод, студентка Львівського Національного університету імені Івана Франка: факультет іноземних мов - англійський переклад

Ірина Абрамова, директор Миколаївської філії ПАТ «ПРОСТО-страхування», волонтер,
депутат Миколаївської районної ради

Олена Івашко, власний кореспондент газети «Голос України» в Миколаївській області.

Галина Михайлик, біолог, пенсіонер

За дорученням тих, хто підтримав цього листа,

Голова

Національного екологічного центру України

канд. геол. наук

Руслан Гаврилюк

Збір підписів продовжується та доступний за посиланням

<https://docs.google.com/document/d/17FeXdvgIp-3HkG82SVeFKTivUrwXbMnx84b3Tjrkrw8/edit?usp=sharing>

Просимо відповідь на цей лист спрямувати на адресу:

Національний екологічний центр України, а/с 306, Київ, 01032

Телефон для оперативних контактів – 050 385 9037